

Fredagen den 21 maj

1 § Konkurrenskraft (inre marknad och industri)

Statsrådet Ewa Björling

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft (inre marknad och industri) den 1–2
mars 2010**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för konkurrenskraft (inre marknad och industri)
den 25–26 maj 2010**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar dagens sammanträde öppnat. Vi ska prata om konkurrenskraft i olika dimensioner. Det gäller alltså inre marknad, industri, konsument och forskning.

Näringsministern är på statsbesök i Kina och därför förhindrad att vara här. Men det står ytterst statsministern fritt att fördela ärenden inom regeringen. Det är olika statsråd som föredrar olika frågor, ibland även varandras.

Vi börjar med statsrådet Ewa Björling som föredrar sina egna frågor, det vill säga inre marknad, samt industrifrågorna som vanligtvis föredras av Maud Olofsson. Jag hälsar statsrådet Ewa Björling och alla hennes medarbetare välkomna.

Jag anmäler skriftliga samråd. Det gör jag numera bara så här. Det finns en lista med i protokollet sedan.

Det finns ett antal nya handlingar på bordet. Notera framför allt att det är nya handlingar i de Björlingska frågorna, till exempel byggprodukter. Det har kommit rätt mycket nytt. Det vet civilutskottet förhoppningsvis redan.

Vi går nu in på de Björlingska frågorna och börjar med återrapport från det senaste mötet den 1 och 2 mars. En skriftlig sådan är utsänd. Statsrådet får här tillfälle att kommentera den om hon vill.

Anf. 2 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):
Fru ordförande! Vill EU-nämndens ledamöter att jag ska kommentera den?

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

De förutsätts ha läst den. Om statsrådet vill komplettera går det bra.

Det här är en rapport som tyvärr är svår för riksdagens ledamöter att läsa eftersom Regeringskansliet ibland talar om vilka länder som säger saker, men oftast inte. Det blir därför snudd på meningslöst att försöka förstå det politiska läget. Det skriver riksdagen i sin årsbok till hela Regeringskansliet. Det gäller inte bara det här statsrådet. Vi har sett mycket värre.

Ledamöterna kan ställa frågor och rapporten sålunda kompletteras muntligt.

Anf. 4 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Jag har en generell fråga. Man talar om MS. Vi vet att det betyder medlemsstat, men vi vill gärna veta vilken eller vilka medlemsstater det är. Detta har vi anmärkt på tidigare. Vi tycker inte att det är någon bra ordning.

Vi vill veta vilka medlemsstater det är. Det vill EU-nämnden skicka med. Nästa gång vill vi se ländernas namn.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det gäller generellt, inte bara de Björlingska frågorna.

Om någon ledamot vill ställa frågor kan man passa på att göra det nu. Statsrådet vet säkert vilket land som sade vad och kan berätta det. Jag finner att ingen vill ställa frågor. Vi lägger rapporten till handlingarna.

Vi går så in på information och samråd inför det kommande rådsmötet den 25 och 26 maj. På vår agenda är detta organiserat efter hela KKR-agendan. Det står i kursiv stil vilket statsråd som föredrar vilken fråga. Vi tar det självklart statsrådsvis.

A-punktslistesamrådet ligger utanför som vanligt, så det säger vi inte så mycket om.

Vi har frågan om byggprodukterna. Jag har redan sagt att det finns nya handlingar efter Coreper nära inpå nämnden. Frågan behandlades senast i EU-nämnden den 27 november 2009 som en övrig fråga. Det var överläggningar i frågan i civilutskottet den 20 april då det fanns stöd för regeringens

ståndpunkt. Eftersom det var överläggningar i frågan så pass sent i ansvarigt fackutskott vill jag inskräpa att vi vid samrådet i nämnden bör förhålla oss till det som är ändrat, nytt eller förhandlingstaktiskt sedan dess.

2009/10:39

21 maj

Anf. 6 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Det spanska ordförandeskapet avser att anta byggproduktförordningen genom en politisk överenskommelse i den första behandlingen på det kommande KKR, Konkurrenskraftsrådet.

Mötet med Coreper den 19 maj gav efter revidering av texten en kvalificerad majoritet för förslaget. För Sveriges del är frågan om deklaration av farliga ämnen i byggprodukter dock inte tillfredsställande behandlad.

Europaparlamentet röstade i en första behandling den 24 april förra året. Regeringen har den 28 januari och den 20 april i år haft överläggningar med civilutskottet och fått stöd för den svenska ståndpunkten.

Den svenska ståndpunkten lyder som följer: Regeringen stöder generellt förenklingar och förtydliganden i förordningen i syfte att förbättra konkurrenskraften och få till stånd en väl fungerande inre marknad för byggprodukter. Regeringen anser att byggproduktförordningen ska integrera miljöaspekter på ett bättre sätt än nuvarande direktiv och att viss information om byggprodukternas innehåll av farliga ämnen ska redovisas, främst för att underlätta en miljömässigt och ekonomiskt rimlig återvinning och avfallshantering motsvarande EU:s mål om 70-procentig återvinning av byggavfall till 2020.

Denna fråga finns det för närvarande inte stöd för i rådet. Eftersom Europaparlamentet har ett snarlikt förslag avser regeringen att vidhålla sin ståndpunkt för att kunna återuppta frågan i andra behandlingen.

Efter mötet i Coreper den 19 maj, då Sveriges förslag om deklaration av farliga ämnen endast blev en beaktandesats, avser Sverige att lämna in en deklaration om frågans vikt till KKR den 25 maj. Regeringen anser att den tydliga utgångspunkten bör vara obligatorisk CE-märkning men med möjlighet till mindre undantag för de avgränsade situationer där det inte är motiverat att tvinga fram en CE-märkning.

Frågan om det ska vara obligatoriskt att CE-märka byggprodukter är den mest omdiskuterade i förhandlingarna. Den

har nu behandlats i Coreper då en kompromiss i linje med regeringens ståndpunkt fick stöd.

En särskilt viktig fråga är förenklingsmöjligheter för CE-märkning. Regeringen anser inte att generella förenklingsmöjligheter för CE-märkning ska ges till företag på grund av deras storlek, det vill säga till mikroföretag. I ordförandetexten till arbetsgruppens möte den 10 maj finns ett sådant generellt undantag för mikroföretag som tillverkar vissa typer av byggprodukter av mindre betydelse för hälsa och säkerhet.

Förslaget syntes ha stöd från de flesta medlemsstater i Coreper den 19 maj. Sverige kan därför kompromissa i denna fråga när det gäller mikroföretag, men inte utsträcka undantag till småföretag i allmänhet.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då vet vi precis vad som har hänt efter överläggningarna i civilutskottet och Coreper.

Jag glömde att säga tidigare att Miljöpartiet vid civilutskottets överläggning anmälde avvikande mening. Den är utsänd till nämndens ledamöter.

Anf. 8 BÖRJE VESTLUND (s):

Det finns två saker att säga.

Det är glädjande att regeringen har intagit en så tydlig ståndpunkt i det här ärendet. När det presenterades i civilutskottet första gången var inte tydligheten så stor. Det var tvärtom en av de få gånger då ett enigt utskott har bett regeringen att återkomma för att ordentligt redogöra för sin ståndpunkt. Det är glädjande att det har kommit.

Jag är mer intresserad av hur regeringen avser att göra i slutändan när det gäller detta. Kommer man att rösta nej till förslaget? Hur kommer man att göra om man inte får igenom frågan om mikroföretag och miljömärkningen? Det har ju varit stora frågor. Miljömärkningen har hängt med i den svenska ståndpunkten ända från början. Sedan har det blivit mer tydligt vartefter det har processats.

Vi har inte för avsikt att anmäla någon avvikande mening i det här läget.

Anf. 9 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Vi avser inte att rösta nej, däremot avser vi att lämna in deklarationen för att kunna vara med och påverka när Europaparlamentet gör sin andra behandling.

2009/10:39

21 maj

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Då måste jag fråga: Vad är en deklaration? Det är väl inte en reservation. Är det en röstförklaring? Kan vi få en teknisk förklaring?

Anf. 11 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Man kan kalla det för en röstförklaring. Det är mycket tydligare med en separat deklaration än en beaktandesats. Det ger framför allt ytterligare stöd för Europaparlamentet i nästa omgång.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Det tror jag är nytt för nämnden. Vi vet vad regeringen avser att göra och att det blir en markering.

Anf. 13 BÖRJE VESTLUND (s):

För vår del har det viktigaste varit att man är tydlig. Det kan få konsekvenser på byggproduktmarknaden, så det är väldigt viktigt för Sverige. Vi tycker nog att regeringen har hanterat frågan på ett ganska bra sätt.

Anf. 14 MAX ANDERSSON (mp):

Frågan är ny för mig. Är det inte rimligt att man röstar nej om man är emot ett beslut?

Anf. 15 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Sverige är i det stora hela med på förslaget. Jag tycker inte att det är en rimlig bedömning att säga att vi ska rösta nej. Vi vill ju ha en CE-märkning. Vi tycker att det är en viktig fråga. Att rösta nej tror jag skulle ge fel signal. Det blir mycket tydligare och kommer att framhålla hur viktig frågan om farliga ämnen är när vi gör en egen separat deklaration.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag måste fråga Max Andersson om Miljöpartiet vidhåller den avvikande mening de anmälde i civilutskottet eller om ni har ändrat er till förmån för regeringens uppfattning.

Anf. 17 MAX ANDERSSON (mp):
Vi vidhåller vår avvikande mening.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men noterar avvikande mening från mp i linje med överläggningen i civilutskottet.

Vi går till punkt 6 som är Olofssonsk, men i dag Björlingsk, Meddelande från kommissionen om en EU-strategi för rena och energieffektiva fordon. Även om frågan är välbekant för svenska riksdagsledamöter är den rent tekniskt ny i nämnden. Näringsutskottet, som är berört fackutskott, informerades i frågan den 18 maj av statssekreterare Jöran Hägglund.

Anf. 19 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! De rådsslutsatser som vi ska anta på KKR tar utgångspunkt i kommissionens meddelande om rena och energieffektiva fordon som kom den 28 april. Gröna fordon förväntas enligt meddelandet i stor utsträckning bidra till prioriteringarna i *Europa 2020 – En strategi för sysselsättning och tillväxt*. Kommissionens strategi bygger på två pelare, dels att främja utvecklingen av rena och energieffektiva fordon baserade på den konventionella förbränningsmotorn, dels att främja spridningen av nya tekniska lösningar inom området ultra-kolsnåla fordon. De föreslagna insatsområdena omfattar bland annat regelverk, FoU-finansiering, utbildning, standardisering och åtgärder för att främja efterfrågan bland konsumenter.

Meddelandet framför att gröna fordon har låg påverkan på miljön i ett livscykelperspektiv. De utnyttjar lågfossila energislag, har låga luftföroreningar, låg ljudpåverkan och kan återvinnas. Rådsslutsatserna om rena och energieffektiva fordon för en konkurrenskraftig fordonsindustri och kolfri vägtransport ger en politisk signal om vikten av och ambitionen att fortsatt utveckla alternativa framdrivningssystem för att bibehålla och utveckla konkurrenskraften inom fordonsindustrin. Fordonsindustrin är en viktig näring med omfattande underleverantörsled och stor påverkan på omkringliggande näringar och tjänstesektorer.

Samtidigt som vi väljer att främja utvecklingen av gröna fordon i globalt konkurrensperspektiv möter vi de klimatut-

maningar som fortfarande kvarstår med oförminskad aktualitet. Nya framdrivningssystem minskar koldioxidutsläpp, och produktionen och produkterna anpassas till resurseffektivitet.

Regeringen välkomnar ordförandeskapets utkast till rådslutsatser. Under arbetet med dessa slutsatser har vi varit angelägna om att hävda teknikneutralitet, det vill säga vi ska arbeta för att främja rena och energieffektiva fordon, inte bara en sorts teknik. Den politiska sidan kan inte bestämma vilken teknik som ska användas. Det är en fråga för industrin och hur marknaden utvecklas. Därför är också subsidiaritetsprincipen viktig här, det vill säga att dessa frågor i många fall bäst hanteras på medlemsstatsnivå utifrån varje enskild medlemsstat och dess förutsättningar.

Slutligen har vi ansett, i likhet med andra, att konventionella förbränningsmotorer kommer att dominera även framöver men att utvecklingen av standarder och nya gemensamma regler bidrar till framkomsten och implementeringen av nya alternativa framdrivningssystem. Standardisering, harmonisering och en öppen handel med omvärlden bidrar till att stärka EU:s konkurrenskraft i den fortsatta utvecklingen.

Anf. 20 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Vi har haft frågan i näringsutskottet. Vi fick höra regeringens information och instämde i den svenska ståndpunkten.

Det fanns en sak som ministern framförde här, nämligen subsidiaritetsprincipen. Den frågan var inte uppe när vi fick information i näringsutskottet. Det är med lite förvåning vi tar del av informationen här. Det är inte säkert att vi har någon annan uppfattning, och det är inte säkert att vi skulle få den informationen i utskottet. Det kändes mest lite överraskande att vi fick den informationen här och nu. Det är tydligen redan klart med det nya arbetssättet med det nya fördraget, det vill säga vad som ska bestämmas utifrån det perspektivet.

Det här är en signal med tanke på att man blir lite orolig när vi inte har fått information om det tidigare.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Syftar Carina Adolfsson Elgestam på eventuellt intresse från näringsutskottet för att göra en subsidiaritetskontroll?

Anf. 22 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det är snarare spontant fråga om att vi här vid sittande EU-nämnd får informationen. När statssekreteraren var i näringsutskottet i veckan och vi fick information om den här punkten var inte frågan uppe om var beslutet skulle fattas. Det är snarare att man tas med överraskning här. Det är inte så att jag avser att här säga att näringsutskottet absolut ska ta ställning till detta. Det är väl snarare att vi inte visste att möjligheten fanns. Det är närmast den signalen.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Bevakning av subsidiaritetsprincipen på det stora hela får man säga att riksdagen ägnar sig åt hela dagarna. Det står näringsutskottets ledamöter och andra ledamöter fritt att ställa frågor om det varje dag.

Anf. 24 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Den här frågan är näringsministerns fråga. Jag kan inte riktigt i detalj redovisa gången i ärendet. Jag antar att det var statssekreterare Jöran Hägglund som var där. Stämmer det? Ja. Naturligtvis skulle jag kunna ta med de synpunkterna. Jag får också höra här vid bordet från departementssekreterare Johan Stålhammar att det fanns med i underlaget till näringsutskottet likaväl som till EU-nämnden. Stämmer det?

Anf. 25 Departementssekreterare JOHAN STÅLHAMMAR:

Det stämmer.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle vara förvånad annars.

Det här är inte ett skarpt lagstiftningsförslag. Det innebär att subsidiaritetscheck enligt Lissabonfördraget inte är tillämplig på detta. Däremot att tycka till inom de första veckorna ska man generellt alltid göra som bevakande riksdagsledamot inom ramen för riksdagsordningen, men man hade inte kunnat göra en check.

Att diskutera subsidiariteten i frågor gör vi jämt.

Anf. 27 BÖRJE VESTLUND (s):

Frågan är om begreppet subsidiaritetsprincip över huvud taget är tillämpligt här. Vi tunnar ut begreppet subsidiaritets-

princip om vi använder det även i det här sammanhanget. Här är det snarare att man nationellt ska kunna avgöra frågorna – det är väl det regeringen menar. Man menar inte subsidiaritetsprincipen i den meningen att man ska pröva detta. Jag skulle akta mig från regeringens sida att använda uttrycket i sådana sammanhang. Det är snarare vad frågan gäller. Subsidiaritetsprincipen använder vi när vi gör prövningar och annat.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Vi kan ha en debatt om detta utanför det här rummet. Jag tror att svenska riksdagsledamöter över alla partigränser i nämnden och i sina respektive fackutskott brukar bevaka att beslut fattas på rätt ställe och åt rätt håll. Då ska vi bevaka båda i dag inför rådet i den här frågan.

Anf. 29 MARIE WEIBULL KORNIAS (m):

Fru ordförande! Det är bra att Sverige hävdar teknikneutraliteten. Det är viktigt. Hur ser handelsministern på statsstöden i medlemsländerna till bilindustrin? Kan de vara till nackdel för svenska producenter?

Anf. 30 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Tack för en intressant fråga, som jag nog också får vidareförmedla till näringsministern eftersom det här är hennes område.

Jag kan berätta att vi hade kommissionär Joaquín Almunia i går på besök, och vi talade om EU:s konkurrenskraft och dessutom om Sveriges konkurrenskraft. Det var glädjande eftersom vi precis har blivit utsedda till det mest konkurrenskraftiga landet i hela EU – det enda landet som också finns på topp-10-listan. Vi talade även om vikten av transparens vid statsstöd och vikten av att det ska vara konkurrensneutralt inom unionen.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag tar mig friheten att ställa en följdfråga. Jag skulle gissa att Marie Weibull Kornias fråga utgår från det som finns på sidan med den stora siffran 44 i vår bunt. Det talas i meddelandet i Näringsdepartements promemoria till riksdagen daterad den 13 maj om att rådet anser att offentliga myndigheter ska tillhandahålla nödvändigt ramverksstöd i linje med gällande statsstödsregler. Det talas också om nyt-

tan av morötter för att köpa miljövänligare bilar i ganska generella ordalag. Det som är viktigt att reda ut är förstås dels att EU inte reglerar miljöbilspremier, dels att detta inte leder till ökad risk för snedvridande statsstöd. Det är nog mot den bakgrunden frågan är ställd, och den är för all del viktig att klara ut. Är det regeringens avsikt att rådet ska ösa på med riktat bilstöd? Det är viktigt att klara ut.

Anf. 32 Departementssekreterare JOHAN STÅLHAMMAR:

Fru ordförande! Det är absolut inte meningen. Det här är en icke-bindande rådsslutsats, icke lagstiftande. Rådsslutsatserna i artikel 6 stadgar att detta ska ske inom ramen för statsstödsregler. Det ska ske med beaktande av detta. Det finns också bitar som pekar på att kommissionen ska ta fram riktlinjer för finansiella incitament, men det ska göras i konsultation med medlemsstaterna. Inget bindande i detta utan i så fall påpekande av goda exempel som finns runt om i Europa för medlemsstaterna att ta del av.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Därmed är också i den delen den viktiga subsidiaritetsfrågan utredd.

Anf. 34 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Även jag tycker att det är viktigt att teknikneutralitet markeras, naturligtvis ur konkurrenssynpunkt, men det handlar också om teknisk utveckling. Här kommer rätt många resonemang om standardiseringar upp. Standardisering är oftast bra på mogna marknader med mogna produkter, men de kan innebära motsatsen om man är alldeles för snabb att standardisera när det gäller produkter som är relativt färska. Den här typen av produkter når nu för första gången en teknikutveckling som innebär att de kan introduceras på en större marknad. Det brukar inte betyda att teknikutvecklingen har stannat utan den brukar få ytterligare skjuts när man börjar nå dessa volymer.

Det finns ett resonemang på sidan med stor siffra 46 om standardisering. Det handlar om gränssnitt och möjlighet till laddning. Det betonas också att man ska titta på vad som finns i dag och ta stor hänsyn till redan nu påbörjat standardiseringsarbete. Hur resonerar regeringen där? Finns det en risk att man för snabbt låser fast en infrastruktur som blir

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Det gäller väl laddstolpar och hemmen.

Anf. 36 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Standardisering rent generellt är en otroligt viktig fråga och något som vi arbetar mycket med, främst inom EU men även ute i världen. Det är viktigt för små och medelstora företag att vi har så gemensamma märkningssystem som möjligt, att det finns bra standardisering och så vidare. Jag är inte orolig för att det kommer att gå alldeles för fort. Det är ett arbete som vi har drivit länge. Det är snarare så att det kan gå långsamt. Jag förstår samtidigt det Krister Hammarbergh säger, att man inte ska snäva in på området. Så är det med all teknik och produktutveckling. Främst är det här ändå en fråga för standardiseringsorganen och för industrin.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Den här punkten är en beslutspunkt eftersom det är fråga om slutsatser. Då det är första gången vi behandlar frågan lär den säkert återkomma framöver. Jag har inte hört några politiska avvikande markeringar utan jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 7, Kommande översyn av varumärkessystemet i Europeiska unionen. I denna fråga informerades näringsutskottet enligt mina anteckningar i går. Frågan är rent tekniskt ny i nämnden. Underlag är utsänt.

Anf. 38 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! För närvarande sker en översyn av EU:s och medlemsstaternas varumärkessystem. Som ett led i denna översyn pågår en studie som beräknas vara färdig i höst. Vi vet i dag inte vad studien kommer att resultera i innehållsmässigt.

Det spanska ordförandeskapet har lagt fram ett förslag till slutsatser om översynen av varumärkesrätten och det framtida arbetet med att revidera EU-reglerna på området. De är planerade att antas under konkurrenskraftsrådets möte den 25 och 26 maj.

I ordförandeskapets förslag uppmanas kommissionen att lägga fram förslag till ändringar av EU:s regler om varumärken. Exempelvis uppmanas kommissionen att föreslå att den europeiska varumärkesmyndigheten OHIM ska leda ett tillnärmande av handläggningsrutiner och liknande vid varumärkesmyndigheterna i EU. Enligt slutsatserna bör kommissionen även föreslå att både OHIM och de nationella varumärkesmyndigheterna, det vill säga Patent- och registreringsverket för svensk del, ska ges en roll i arbetet med att bekämpa varumärkesförfalskning.

Dessutom understryks det att balansen mellan gemenskapsvarumärket och de nationella systemen måste förbättras eftersom de nationella systemen är viktiga för små och medelstora företag.

Det förtjänar också att nämnas att det förberedande arbetet i rådet med att behandla slutsatserna har gått väldigt fort. Rådsslutsatserna innehåller inte så mycket substans. Vi har inte heller haft något underlag att förhålla oss till eftersom det inte finns något egentligt material från den pågående studien ännu.

Regeringen hade gärna sett att rådsslutsatserna hade varit ännu mer allmänt hållna. Det hade varit naturligt att nu endast välkomna att ett arbete med studien pågår och att understryka att rådet utgår ifrån att kommissionen kommer att prioritera det fortsatta arbetet.

Flertalet medlemsstater har dock inte hållit med oss på den punkten. Regeringen har därför inriktat sitt arbete på att se till att texten inte är skriven så att den kan tolkas så att man ger OHIM och de nationella myndigheterna för stora befogenheter. Det har till exempel handlat om att undvika skrivningar som kan uppfattas så att dessa skulle kunna få en operativ roll i arbetet mot varumärkesförfalskning. Som texten nu ser ut tycker vi att vi har säkerställt detta. Därför kan vi acceptera texten.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till nästa Björlingfråga, nämligen tjänstedirektivet. Rådet ska få en lägesrapport dels om genomförandet av tjänstedirektivet, dels om att ge incitament till tjänstedirektivets ömsesidiga utvärderingsprocess. Det svenska implementerandet av tjänstedirektivet – nu ska jag alltså an-

mäla riksdagshistoria – behandlades i betänkande 2009/10:NU6 den 4 november förra året. Det innehöll tre reservationer, en från s, en från v och en från mp. Senast den här frågan var i EU-nämnden var den 26 februari under punkten Övriga frågor. Då informerades vi i princip om att det här var på gång. Senast vi samrådde om frågan i nämnden var den 18 september 2009 då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga. Frågan är även omnämnd i kommissionens arbetsprogram som också har behandlats i riksdagen. Näringsutskottet informerades i denna fråga i går. Nu är det en informationspunkt för vår del.

2009/10:39

21 maj

Anf. 40 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Ordförandeskapet har meddelat att frågan bara blir en kort informationspunkt på rådsmötet. Någon diskussion om den här punkten är alltså inte planerad. Som underlag för dagordningspunkten har kommissionen presenterat en rapport över läget i medlemsstaterna sedan tiden för genomförandet av tjänstedirektivet i nationell lagstiftning löpte ut.

Som en andra del av informationspunkten och i syfte att driva på processen har ordförandeskapet presenterat en kortare skriftlig rapport om det arbete med ömsesidig utvärdering som för närvarande pågår medlemsstaterna emellan. Ordförandeskapet har särskilt lyft upp det omfattande arbetet med att granska varandras genomförande som utförs av medlemsstaterna. Detta måste enligt ordförandeskapet och medlemsstaterna också återspeglas i den kommande kommissionsrapporten vid årets slut samt vid utformningen av eventuella ytterligare åtgärder på den inre marknaden.

Även kommissionen kommer vid rådsmötet att utveckla sin syn på ömsesidig utvärdering som metod i framtiden.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Av den kommenterade dagordningen framgår inte hur många stater som har genomfört tjänstedirektivet. Jag borde absolut veta det. Hur många stater har inte genomfört det? Det är bra hålla reda på. Har alla medlemsstater genomfört tjänstedirektivet i sin nationella lagstiftning?

Anf. 42 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag önskar att jag kunde säga att alla är färdiga, men det kan jag inte. Totalt 20 medlemsstater har rapporterat ett fullt genomförande med en horisontell lagstiftning i likhet med Sverige. Man har valt att anta en horisontell lag för att genomföra direktivets allmänna principer och skyldigheter. Därutöver behöver naturligtvis sektorslagstiftning i samtliga medlemsstater anpassas, vilket utgör den mest komplexa delen av direktivets genomförande. Hittills har tolv medlemsstater anmält att de är färdiga med en sådan anpassning.

Om man sedan tittar på inrättandet av gemensamma kontaktpunkter för information och fullgörandet av administrativa förfaranden som till exempel tillståndsansökningar tycks sådana webbportaler vara på plats i 22 medlemsstater. Av dessa 22 har 14 medlemsstater utöver tillhandahållandet av information också byggt upp system så att tjänsteföretagaren även kan fullgöra administrativa förfaranden via webbportalen.

Så ser läget ut i dag. Jag tycker att det är fortsatt väldigt viktigt att lyfta upp den här frågan vid varje rådsmöte just för att driva på så att vi får det genomfört fullt ut i alla medlemsstater.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på den punkten för i dag.

Vi går över till en forskningsfråga. De är ju delade som bekant. Punkt 9 handlar om det europeiska jordobservationsprogrammet och dess inledande driftsfas. Det är en till vardags Olofssonsk fråga, men nu föredras den av statsrådet tillika forskaren Ewa Björling. Den här punkten informerades näringsutskottet om den 18 maj. Den var senast i EU-nämnden den 26 februari som informationspunkt.

Anf. 44 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Det handlar kanske inte riktigt om samma område inom forskningen. I och med Lissabonfördraget har EU delad kompetens att utforma en rymdpolitik och egna rymdprogram. Systemet för satellitnavigering Galileo och ämnet för i dag, jordobservationsprogrammet GMES, är de första exemplen, och det är därför viktigt att tydligt signalera

till kommissionen och parlamentet vad vi medlemsstater prioriterar.

2009/10:39

21 maj

I förhandlingarna om GMES har parlamentet strävat efter att öka budgetramarna för att kunna göra ett mer omfattande program, medan rådet och Sverige framfört behovet av att prioritera det viktigaste för att hålla programmet inom befintliga ramar.

Rymdverksamhet är viktig, inte minst för den användarnytta som den bidrar till. GMES ger oss bland annat nya möjligheter att övervaka klimatförändringar samtidigt som man kan se framför sig en tillväxt bland tjänsteföretag som utvecklar nya erbjudanden utifrån den data som blir tillgänglig genom GMES.

Det är därför glädjande om rådet och parlamentet kan enas om en överenskommelse efter första behandlingen av det här förslaget där vi strävat efter en ansvarsfull hantering av skattebetalarnas pengar och snabbt kan inleda driften av systemet.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

I dag är detta en informationspunkt för oss. Vi tackar för den informationen.

Nästa forskningsfråga är Krantzk.

Punkt 13, Att skapa ett innovativt Europa, är däremot en näringsfråga som i dag föredras av statsrådet Björling. I den frågan informerades näringsutskottet i tisdags. Senast den var i nämnden var den 26 februari då vi jobbade med slutsatser om industripolitik som delvis berör detta. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt. Nu föreligger förslag till slutsatser.

Anf. 46 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Det spanska ordförandeskapet hade planerat för en behandling av ett meddelande rörande den europeiska forsknings- och innovationsplanen till KKR den 25 och 26 maj. Meddelandet från kommissionen har försenats varför ordförandeskapet i stället lägger fram ett utkast till rådsslutsatser som ett bidrag till en förväntad europeisk forsknings- och innovationsplan från kommissionen.

Rådsslutsatserna tar utgångspunkt i fem huvudrubriker – finans, marknader, styrning, regionala prioriteringar och människor. Under dessa områden anser rådet att det är vik-

tigt att bidra till den framtida europeiska innovationspolitiken genom att understryka behov av åtgärder.

Under finans behandlas åtgärder för att främja tillgång till kapital. Under marknader behandlas åtgärder för att främja marknadens upptag och frambärande av innovationer. Under styrning behandlas åtgärder för att styra innovation i önskad riktning. Under regionala prioriteringar behandlas den regionala nivåns betydelse för utveckling av innovationer. Under människor behandlas slutligen kunskaps- och kompetensfrågor för att främja innovation och innovativa marknader.

Sverige välkomnar i stort ordförandeskapets utkast till slutsatser. Regeringens ståndpunkt framgår av bifogat material, men jag kan huvudsakligen lyfta upp följande.

Sverige anser att politiken bör inriktas mot efterfrågestyrd innovation och kunna svara mot stora samhälleliga utmaningar. Politiken bör inriktas på att forskning och innovation i ökad utsträckning ska resultera i avsättning i efterfrågade produkter och tjänster och därmed i ökad utsträckning bidra till tillväxt och sysselsättning. Politiken bör främja all form av innovation, inklusive tjänsteinnovation. Politiken bör främja generella ramvillkor för innovation utifrån horisontella åtgärder.

Anf. 47 MAX ANDERSSON (mp):

Det är möjligt att jag är på fel fråga, men det står i alla fall en hel del om patentfrågor i det här papperet. Jag hittar dock ingenting om problemet med patenttroll och hur man ska undgå risken för att patenttroll får ett större handlingsutrymme i ett nytt europeiskt patentsystem och hur man kan minska det alldeles för stora utrymme som de redan har. Jag vet att det finns moderata riksdagsledamöter som har gjort ett bra jobb i de här frågorna.

Jag undrar om det inte vore lämpligt att man behandlade den frågan även här. Uppfinnare måste ju ha möjlighet att skydda sig mot människor som utnyttjar det juridiska systemet för att parasitera på lagen och på uppfinnarna.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Syftar du på patentintrång?

Anf. 49 MAX ANDERSSON (mp):

Patenttroll.

Anf. 50 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

2009/10:39

21 maj

Fru ordförande! Det sorterar under ett annat område, nämligen under EU-patentet, som är en fråga som vi har drivit väldigt hårt och avser att fortsätta driva. Det är en väldigt viktig ståndpunkt för ett innovativt Europa som tas upp. Man har valt att tala om innovation här och att behandla patent som en separat fråga. Men det är naturligtvis alltid en viktig fråga att lyfta fram tillsammans med innovation. Det här är verkligen någonting som går hand i hand.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Även om frågan inte riktigt hör hit måste jag få fråga vad ett patenttroll är för någonting. Patentfrågans vikt i EU är jag helt med på, och jag understryker gärna det statsrådet har sagt. Men låt oss reda ut det här trollet.

Anf. 52 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Jag uppfattade det som patentintrång.

Anf. 53 MAX ANDERSSON (mp):

Patenttroll är den något förklenande men fullt motiverade benämningen på människor och företag som söker patent för att kunna anklaga uppfinnare och andra för att ha begått patentintrång. Om det juridiska systemet är utformat på ett felaktigt sätt är det mycket billigare att ge dessa patenttroll pengar i stället för att ta risken att få föra en lång och mycket kostsam juridisk process. Den sortens parasitära verksamhet har bland annat uppmärksammats av moderata riksdagsledamöter. Jag hoppas att regeringen kommer att ta itu med detta.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Det handlar alltså om något slags okynnespatentinnehavare. Då har vi fått det utrett. Har statsrådet en kommentar till trollet?

Anf. 55 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Låt mig i stället be ämnessakkunniga Evelina Janunger Kaarme kommentera trollet.

Anf. 56 Ämnessakkunniga EVELINA JANUNGER
KAARME:

Precis som statsrådet säger ligger det lite utanför den här innovationsdiskussionen. Därför vill jag väldigt kort berätta vad vi gör i arbetet med det europeiska patentsystemet. Det var en fråga som vi drev väldigt hårt under ordförandeskapet.

En av de viktigaste delarna i det nya, förbättrade europeiska patentsystemet är att det kommer att finnas en enhetlig patentdomstol. I dag är det, precis som Max Andersson sade, väldigt dyrt att processa om man till exempel blir anklagad för intrång av ett patenttroll eller av vem som helst. Det är svårt att försvara sig, och många småföretagare ger upp sina patent i stället för att processa. Om vi får igenom vår enhetliga patentdomstol kommer det att vara mycket lättare att skydda sig mot patenttroll. Det kommer att bli lättare att angripa patenttrollen eftersom man kommer att centralisera detta så att man kan föra en process mot patenttrollet och dess patent i en enda domstol.

Man kommer också lättare att kunna försvara sig och slipper försvara sig i en massa olika jurisdiktioner. Det är ett av sätten som patenttrollen kommer att hanteras på i det nya systemet när det kommer på plats. Jag hoppas att det var ett litet svar på din fråga.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Då vet alla vad ett patenttroll är.

Vi återgår till slutsatserna om skapandet av ett innovativt Europa, där mig veterligen trollen inte ingår. Är det någon ytterligare som önskar ordet i slutsatsfrågan? Jag finner inte så. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till Övriga frågor som är den sista Olofsson-Björlingska forskningsfrågan. Vi har ganska många punkter. Det är a, b, c och d till en början och även h och i. De är alltså Olofsson-Björlingska enligt mina noteringar. Det är övriga frågor, det vill säga information för vår del.

Jag låter statsrådet inleda, om det är någonting särskilt hon vill säga om någon av dem. De är omnämnda i den kommenterade dagordningen.

Anf. 58 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag föreslår att jag lyssnar om det är någon av nämndens ledamöter som vill ta upp någon övrig fråga.

2009/10:39

21 maj

Anf. 59 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har två frågor, en på b och en på d. Den första frågan är kort och enkel angående turismen. Alla talar numera om att det är en viktig näring och att det är den som växer mest. Jag undrar bara kort och koncist: Kommer Sverige att framföra något särskilt angående den punkten, som är en informationspunkt?

Vad gäller d-punkten, En digital agenda för Europa, är det snarast en upplysning. Det finns ju allaredan med i EU 2020, vad jag har kunnat läsa mig till i alla fall. Därför är jag mest nyfiken, på tal om trollen nyss: Vad är ett flaggskeppsinitiativ? Vi har fått lära oss en del nya saker på dagens EU-nämnd.

Anf. 60 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Angående övrigpunkten om turismen ser jag inte att Sverige kommer att framhålla någonting specifikt från svensk sida. Jag tycker däremot att vi ska glädja oss åt att vi har ökad turism, och vi har också ökad utländsk turism hit. Det är en av våra exportsektorer som växer snabbast.

Företagen och flera kommuner har som mål att vi ska bli den främsta vintersportorten i hela Europa. Min ståndpunkt är att vi behöver se mer samarbete med Norge och Finland. I stället för att hela tiden konkurrera med varandra tror jag att vi skulle kunna göra gemensamma ansträngningar. Det är en viktig fråga för oss när det gäller turism.

Sedan var det digital agenda och vad ett flaggskeppsinitiativ är. Den frågan tror jag att jag ska lämna över till någon av tjänstemännen som får förklara.

Anf. 61 Departementssekreterare JOHAN STÅLHAMMAR:

Kommissionen har det i sin strategi för tillväxt EU 2020. Det är framför allt där man använder dessa flaggskeppsinitiativ. Det är större kluster av åtgärder för att uppnå målen inom ramen för EU 2020-strategin. Till exempel har vi på innovationssidan det flaggskeppsinitiativ som heter Innovation Union. Det kommer att utgöra ett antal åtgärder där ba-

sen ligger i denna europeiska forsknings- och innovationsplan.

Anf. 62 BÖRJE VESTLUND (s):

Endera har jag suttit i nämnden för länge eller så är det verkligen så illa som det står i papperen. Jag satt förra mandatperioden i nämnden för trafikutskottet. Monica Green var i det sammanhanget i vår grupp ansvarig för IT-frågor i trafikutskottet. Vad är det innovativa och det som är nytt på den digitala agendan för Europa? Jag känner igen alltihop. Det heter bara någonting annat, EU:s IT-strategi eller någonting liknande.

Vad är det man vill med detta? Man kommer igen med samma sak gång på gång. Det är ingenting som har förändrats. De konkreta förslagen är exakt desamma som lades fram för två år sedan, tre år sedan, fyra år sedan eller vad det nu kan ha varit när vi behandlade detta i nämnden den gången. Det är ingen punkt som är ny i det här sammanhanget. Hur tänker man egentligen? Det är kanske mer ett tema för ett seminarium än en konkret fråga. Ingenting av detta är särskilt nytt. Det är min undran.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Jag har en lite ledande följdfråga. Den nya kommissionären på området, Neelie Kroes, lär ha presenterat någon form av ny digital agenda. Om det står någonting nytt i den törs jag inte ta gift på. Jag antar att det är vad punkten syftar på. Vet statsrådet mer om den kan hon berätta det nu. Annars får vi ställa frågan till Neelie Kroes egentligen.

Anf. 64 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Jag är bara lite nyfiken på vilken punkt Börje Vestlund saknar innehåll.

Anf. 65 BÖRJE VESTLUND (s):

Förlåt mig, då ska jag säga det. Det är punkten 18 d, En digital agenda för Europa.

Anf. 66 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag vill börja med att säga att det som Börje Vestlund lyfter fram är väldigt intressant. Lite grann är Börje Vestlunds fråga redan svaret på varför det är viktigt att

lyfta fram detta. Det är för att det har hänt alldeles för lite. Så är det.

2009/10:39
21 maj

Om vi tittar utanför Europa i dag ser vi att det finns mycket mer e-hälsa, telemedicin och avancerad IT-teknik som man utnyttjar inte minst i tigerekonomierna. Jag tänker på Indien, Ryssland, Kina, Brasilien och många andra länder som ser värdet med att använda väl utvecklad teknik för att kunna kommunicera och erbjuda tjänster på ett helt annat sätt över gränser än i dag.

Länderna i Europa måste bli mer slipade och mer vässade när det gäller digital teknik. Då talar jag om hela Europa och inte bara Sverige. Vi har alltid legat i framkant. Det finns flera länder med oss som är oerhört avancerade. Vi kanske har tvingats att vara avancerade om man tittar på hur vårt land ser ut. Det är ett stort land till ytan med relativt liten befolkning, inte minst norröver. Varför är vi exempelvis så bra på telemedicin?

Vi har flera medlemsstater som är mycket mer tätbefolkade, i andra delar av Europa, där man inte alls är lika avancerad. Om vi vill ha en fullt utvecklad EU:s inre marknad är det oerhört viktigt att de andra länderna också lyfts till samma nivå. Annars kommer vi inte att stå oss i konkurrenskraften.

Jag är väldigt glad att man tar tag i detta från kommissionens sida. Jag har en känsla av att det är en fråga som behöver stötas och blötas och ständigt lyftas fram för att det ska bli en gemensam inre marknad med en framsynt digital agenda på ett helt annat sätt än vad det är i dag. I dag spretar det mycket.

Ovanpå detta är det en typisk sådan fråga som borde vara mer horisontell och spänna över flera områden inom kommissionen och inom nationella regeringar. Därmed har det också en baksida. När det är flera områden och man ska arbeta gemensamt, och det ska ske horisontellt, är det svårare att utkräva någon specifik på ansvar. Det är en jätteviktig fråga som vi behöver lyfta fram ända till dess att hela EU har detta för att kunna stå oss när det gäller konkurrenskraften.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen om de övriga frågorna. Därmed är vi klara med den punkten och även med statsrådet

2009/10:39
21 maj

Björling och hennes medarbetare för i dag, om det inte är något annat som hon vill dela med oss. Nej.

Vi säger tack för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

Anf. 68 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Tack för det, fru ordförande. Jag önskar alla en trevlig helg.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till statsrådet Sabuni och hennes medarbetare. Vi ska behandla konkurrenskraftsfrågorna i konsumentdelarna. Innan vi börjar med återrapporten från mötet den 3–4 december ska jag säga att det finns en ny handling. Det finns ett utdrag från rapporten den 3–4 december som inte är ny, men det är utsänt. Det gäller frågan om konsumenträttigheter som var punkten där. Den punkten kommer vi till alldeles strax.

Är det något återrapporteringsspecifikt som statsrådet vill ta upp kan hon göra det. I annat fall talar vi om konsumenträttigheter om en stund. Det var inga andra frågor den 3–4 december som var specifika för statsrådet, eller hur?

Anf. 70 Integrations- och jämställdhetsminister

NYAMKO SABUNI (fp):

Innan vi går in på att diskutera konkurrensfrågor vill jag säga att arbetsmetoden som vi har haft på området och som vi valde som ordförandeland var att behandla artikel för artikel för att se hur långt vi kommer överens om de olika delarna innan vi börjar diskutera harmoniseringsfrågan.

När vi sedan kommer in på diskussionen är meddelandet att nuvarande ordförandeland verkar ändra på den principen och börjar diskutera harmonisering innan vi kollar av artiklarna. Det är den skillnaden som nu finns i arbetssättet.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Det kan vara värt att veta. Är det någon som har frågor om återrapportdelen? Frågan kommer tillbaka alldeles strax. Jag finner inte så. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför möte i rådet den 25–26 maj. Det är just konsumenträttighetsfrågan som står närmast på agendan. Det är nu riktlinjedebatt om detta, den första under spanskt ordförandeskap, antar jag.

Senast frågan behandlades i nämnden var under svenskt ordförandeskap. Det var den 26 november då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt men anmäldes avvikande meningar från v och mp.

Sedan har det varit överläggningar i civilutskottet den 20 april. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt men anmäldes avvikande meningar från s och v. Miljöpartiet deltog inte i det beslutet, enligt mina noteringar.

Anf. 72 Integrations- och jämställdhetsminister
NYAMKO SABUNI (fp):

Inför KKR frågar vi principen att behandla artikel för artikel. Ordförandeskapet har ställt tre frågor som de vill föra diskussion om.

Den första är harmoniseringsfrågan. Här visar det sig att det är väldigt många av oss medlemsstater som tycker att det är en olämplig arbetsmetod. Dock har ordförandeskapet bestämt sig för det, så den frågan kommer att diskuteras utifrån de förutsättningarna.

Som ni känner till är den svenska ståndpunkten fortfarande att vi ska eftersträva harmonisering på detta område, högt konsumentskydd, men också hitta en balans som är till det bästa för både konsumenter och näringslivet.

Den andra frågan som kommer att diskuteras är det förslag som kommissionär Reding uttalade i utskottet i parlamentet där hon lite löst föreslog att man kanske skulle ha olika regelverk beroende på om man handlar sin vara på nätet eller i fasta affärslokaler. Det finns inget konkret förslag från kommissionen, utan det uttrycktes bara. Det kanske var ett sätt att ge oss i rådet, medlemsstaterna, möjligheten att tänka lite vidare och lite annorlunda. Men av det vi förstår finns egentligen inte speciellt stort stöd för denna frågeställning. Den var uppe på tapeten redan under tiden då man arbetade med grönboken på området, och förslaget förkastades då.

Många anser att det blir väldigt krångligt för konsumenten när man inte vet vad det är för regelverk som gäller om det skulle vara olika regelverk för en vara som det är fel på, beroende på om den är köpt på nätet eller i fast butik. Vi menar att konsumenterna känner sig tryggare om det är samma regler som gäller.

Den tredje punkten handlar också om harmonisering, och där ställer sig ordförandeskapet frågan om den information som krävs vid köp av vara utanför fasta lokaler ska vara harmoniserad eller om det ska finnas en minimiregel för att varje medlemsstat ska kunna bestämma på vilket sätt man vill utforma detta.

Om jag ska koppla tillbaka till rådmötet som vi ledde under vårt ordförandeskap kan jag säga att frågan var uppe. Där tycker vi att det fanns en rätt stor enighet om att vi ska försöka hitta gemensamma regler på området. Men vi får se vad debatten på KKR om några dagar kommer att landa i.

Det är de tre frågeställningar som ordförandeskapet vill diskutera. Det är vår uppfattning att det är fel ända att börja i, men vi eftersträvar fortfarande harmonisering.

Anf. 73 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag blir inte riktigt klok på det här. Först står det att man vill ha harmoniserade regler men att det ska vara minimiregler som är harmoniserade, och det är väl bra i och för sig. Det är den ena delen. Sedan säger man att man vill ha fullt harmoniserade regler. Vad är det som är regeringens ståndpunkt? Det är min ena fråga.

Den andra frågan jag skulle vilja ställa handlar just om kommissionär Viviane Redings förslag. Handlar man i butik handlar man så att säga inom ett land, och då kan man hävda att det är minimiregler i respektive land som gäller, med allt vad det innebär. Men handlar man på nätet är det ganska troligt att man kan handla inom hela den inre marknaden och kanske större än så i vissa sammanhang. Varför ska man då inte ha en trygghet i detta? Jag förstår inte riktigt regeringens abrovinker här, eller så tänker jag fel. Jag förstår faktiskt inte, så jag vill väldigt gärna att statsrådet förklarar det här.

Vi har ju anmält avvikande mening, och jag vill naturligtvis anmäla det även i det här sammanhanget.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 75 Integrations- och jämställdhetsminister
NYAMKO SABUNI (fp):

Fru ordförande! Jag förstår förvirringen. De länder som inte vill se full harmonisering vill trots allt använda ordet harmonisering när det gäller minimiregler. Men det blir

olyckligt att kalla det harmonisering när det är fråga om minimiregler, för det betyder att alla kommer att eftersträva olika högt skydd i olika länder, och därmed har vi ingen harmonisering. Det är alltså bara olyckligt.

När vi talar om harmonisering menar vi full harmonisering, alltså gemensamma regler där konsumenterna vet precis vad som gäller oavsett vilket EU-land de befinner sig i eller handlar i. Det är regeringens ståndpunkt.

När det gäller Redings förslag om olika regler på nätet och i affärslokaler blir det, som jag sade, för det första förvirrande för konsumenten. Köper man en vara och det är fel på den vill man veta vilka regler som gäller oavsett vilken kanal man köpte den genom. För det andra: Varför skulle vi ha lättare att fullharmonisera näthandel när vi inte, ännu i alla fall, lyckats harmonisera handel i fasta affärslokaler? Jag tror inte att den processen blir särskilt mycket enklare, men det är bra att idéer läggs fram, och det är bra att vi reflekterar över dem.

För konsumenterna kan det bli väldigt förvirrande om det är olika regler beroende på kanalen man köper sin vara genom.

Anf. 76 MAX ANDERSSON (mp):

Miljöpartiet har ju den åsikten att man bör ha minimiregler som ska vara på en hög nivå när det gäller konsumentskyddet och att varje land ska ha rätt att ha hårdare regler än miniminivån. Därför är vi mot förslaget att man ska ha fullharmonisering, för då förbjuder man ju länder att ha tuffare krav. Vi har haft en avvikande mening gällande detta tidigare, och det kommer vi säkert att fortsätta att ha.

Sedan, vad gäller Internetfrågan, finns det en poäng med att man ska ha samma regler oavsett om man köper någonting i en affär eller om man köper någonting på Internet. Det är bra att man funderar på den frågan.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

För att vi ska hålla oss till saken vill jag påpeka att statsrådet har sagt det två gånger, och det står också tydligt i den kommenterade dagordningen att regeringen är negativt inställd till den nya idé som lanserats av kommissionär Reding om att fullharmonisera regler om Internetköp och skilja dem från butiksregler. Där verkar vi alltså vara överens, men jag

Anf. 78 SOFIA ARKELSTEN (m):

Jag förstod inte vad Socialdemokraternas avvikande mening gällde. Jag misstänker att Börje Vestlund står på talarlistan och kan berätta det för mig, för jag uppfattade det annars som att vi var överens.

Anf. 79 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag tänkte ställa en fråga, och Börje Vestlund kan redogöra för civilutskottet efteråt.

Det står att kommissionen föreslår en hög gemensam konsumentskyddsnivå genom fullharmonisering av de delar av konsumentavtalsrätten som har relevans för den inre marknaden. Kommer man här att göra några åtskillnader? Är det någon skillnad från när vi såg det här förslaget till direktiv tidigare? Vad jag förstod då var vitsen med att man skulle göra det här att man fick med dem som står ute på gator och torg och säljer abonnemang på telefoner, el och allt vad det är, så att den verksamheten skulle införlivas i konsumenträtten. Så är det ju inte i dag eftersom man köper på gatan, eller vad man ska kalla det för.

Vi fick från svensk sida göra avkall på vissa ångerrätter. Är det någon skillnad i det synsättet? Om man tecknar ett elabonnemang i Sverige ser jag inte att det har någon relevans för den inre marknaden. Men jag kanske tänker fel där, och det var det jag undrade över.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Vi ska inte ha en debatt om den europeiska energimarknaden just nu.

Anf. 81 Integrations- och jämställdhetsminister
NYAMKO SABUNI (fp):

Fru ordförande! En del av arbetet med detta direktiv har just handlat om att tydliggöra var gränsen går för vad som ingår i direktivet. Där har vi bland annat sagt att finansiella tjänster inte ingår. Inte heller tjänster som handlar om till exempel boende, fastigheter och så vidare ingår. Elfrågor finns inte heller i frågeställningen, så om man nu vill att fler frågor ska ingå för att harmonisera på fler områden blir det nog en vidare fråga än just den som diskuteras för tillfället.

När det gäller ångerrätten finns det önskemål om att vi ska ha gemensamma regler. Det ena gäller ångertid på 14 dagar som det finns stor uppslutning kring. Det andra gäller fel i vara eller sen leverans. Där finns det olika doktriner, inriktningar. Det finns medlemsstater som vill att det ska vara friare för konsumenten att avgöra på vilket sätt man vill reklamera, om man till exempel ska få pengarna tillbaka eller om man ska få felet åtgärdat. Den svenska traditionen är att näringsidkaren först och främst får chans att åtgärda felet. Om vi skulle landa i att det blir friare för konsumenten att bestämma skulle vi frågå den svenska traditionen lite grann. Å andra sidan handlar det om att det i det här fallet skulle gå mot att stärka kundens rätt gentemot näringsidkaren.

Anf. 82 TORBJÖRN BJÖRLUND (v):

Jag tycker att det är problematiskt att det finns en begreppsförvirring i den här frågan om harmonisering och sådant. Det är inte första gången det har varit så i EU-nämnden, tycker jag.

Vi har vår ståndpunkt klar när vi i civilutskottet säger att vi vill ha en frihet för varje medlemsstat att införa strängare regler än vad som införs i EU. Ur den synvinkeln vill jag vidhålla vår avvikande mening för säkerhets skull, ungefär som vanligt.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Då har både mp och v varit tydliga i den frågan.

Anf. 84 BÖRJE VESTLUND (s):

Det framgår av civilutskottets protokoll vad vår avvikande mening är. Det handlar framför allt om att man ska fortsätta att arbeta med Viviane Redings förslag om Internet-handel, att det ska finnas med i det fortsatta arbetet. Det andra är att man i vissa sammanhang ska kunna ha starkare konsumentskydd än vad man har i EU-regelverket.

Det jag vill anmäla från vår sida är att det är viktigt att vi ska kunna ha ett starkare konsumentskydd, inte minst när det gäller konsumentprodukter för barn och annat som tidigare har varit uppe. Därför tycker vi att det ska finnas en möjlighet att ha starkare regler nationellt. Det är just därför vi är tydliga med att Viviane Redings förslag är intressant i den meningen att det är sådant som kan ske över hela unionen. Man kanske inte ens vet att man handlar produkten i något

annat EU-land och att den finns på den inre marknaden. Därför borde det här ha funnits med längre, men uppenbarligen är inte regeringen intresserad av det.

2009/10:39

21 maj

Anf. 85 Integrations- och jämställdhetsminister

NYAMKO SABUNI (fp):

Fru ordförande! Jag uppfattar avvikande mening, som sagt. Jag kan bara beklaga att det är så eftersom konsumentdirektivet och strävan efter att harmonisera konsumentskyddet för europeiska konsumenter just handlar om mervärdet att vi ska våga handla mer över nationsgränserna. När man då efterfrågar starkare och olika skydd i olika medlemsstater bör det inte finnas någon anledning att jobba vidare på konsumentskyddet på EU-nivå, för vi har redan i dag regler som ser väldigt olika ut. Tanken har varit att de ska se så lika ut som möjligt.

Sedan måste jag säga att det må vara så att vi går olika långt i våra regelverk, men de länder där konsumentskyddet fungerar som bäst är de länder där tillsynen av lagen är effektiv, vilket den är i Sverige. Men för svenska konsumenter tror jag att det skulle vara ett stort mervärde om de också kunde känna trygghet när de handlar i andra länder. Det handlar, som sagt, både om ett starkt konsumentskydd och om tillsynen, som är väldigt viktig, inte bara om att ha starka regler som ingen sedan följer upp.

Anf. 86 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag måste få säga att det väl är viktigt att följa upp reglerna oavsett vilka regler man har. Det är jätteviktigt. Det går inte att säga att man ska ha regler som man sedan inte följer upp.

Det är klart att man också ska följa de regler man har. Det är väl en sak för en minister att begripa.

Anf. 87 Integrations- och jämställdhetsminister

NYAMKO SABUNI (fp):

Det är precis på det sättet vi begriper det, men det är inte alltid så alla medlemsstater begriper det. Vad jag försökte säga var att vi i Sverige har väldigt bra tillsyn av konsumentskyddet genom Konsumentverket. Jag skulle inte vilja påstå att alla medlemsstater har så bra tillsyn som Sverige har. Det viktigaste är inte alltid att ha hur högt konsumentskydd som helst, utan det viktiga är att tillsynen fungerar, och den fun-

gerar bra i Sverige. Det skulle dock vara bra att ha gemensamma regler så att den svenska konsumenten kunde känna sig trygg även i övriga EU.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag ställa en följdfråga för att klara ut skillnaden mellan regeringens och oppositionens ståndpunkter här.

Regeringen förespråkar full harmonisering på en hög konsumentskyddsnivå, och sedan framförs i debatten synpunkter om vikten av att kunna gå längre. Därför måste jag fråga om det finns risk för att det blir sämre skydd för till exempel barn om fullharmonisering på hög konsumentskyddsnivå uppnås. Kan vi till exempel behålla hårda svenska regler då?

Anf. 89 Integrations- och jämställdhetsminister
NYAMKO SABUNI (fp):

Vår utgångspunkt är att det ska vara ett högt konsumentskydd. Det är därför som vi också har valt arbetsmetoder för att behandla artikel för artikel. För varje artikel vi behandlar är det tänkt att vi kommunicerar med alla relevanta utskott i riksdagen för att se vilket stöd vi har. Vi kommer inte att ge upp det svenska höga konsumentskyddet bara för harmoniseringens skull. Men man kan också tänka på om det är ett mervärde att ha väldigt olika reklamationstider, till exempel två, tre eller tio år, eller vinner konsumenten i EU mervärde genom att vi kanske har två eller tre gemensamma år?

Olika långa reklamations- eller ångertider kan vara sådant som man kan diskutera när det handlar om vad vi vinner mest på. Det avser vi att återkomma till riksdagen med, artikel för artikel, men utgångspunkten är som sagt att vi vill se ett högt konsumentskydd och en full harmonisering.

Anf. 90 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag kan inte låta bli att säga en sak till. Problemet är ju att om man säger att utgångspunkten ska vara full harmonisering och det sedan går Sverige emot på den ena eller den andra punkten blir det besvärligt.

När det gäller till exempel skyddet av barn har vi genom flera regeringar fört in detta, och det har vi gjort i full enighet i denna riksdag. Vi har varit tydliga med detta, men om vi säger att vi ska ha full harmonisering och sedan inte får igenom det som gäller barn eller någonting annat som har varit väsentligt för oss, då går ju tåget ifrån oss. Det är det vi

menar med att man trots allt måste få minimiregler så att vi faktiskt kan säga att nej, här måste vi vara något strängare, när det gäller de väldigt speciella reglerna, bland annat där vi har haft en mycket mer långtgående lagstiftning, till exempel när det gäller barnen.

2009/10:39

21 maj

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Börje Vestlund fortsätter på något sätt diskussionen *efter* rådet. Vi kommer inte längre i dag än att förhålla oss till regeringens ståndpunkt *inför* rådet, och då har det framgått tydligt att det regeringen vill sträva efter är högsta möjliga konsumentskydd för alla i hela unionen. Det är i alla fall majoritetens ståndpunkt.

Anf. 92 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag och Centerpartiet stöder regeringen i den här frågan. Det är möjligt att det finns någon skillnad, men det är inte helt lätt för mig att uttolka den.

Jag tror att vi ändå är rätt överens i den här frågan i nämnden.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Det tror jag också.

Anf. 94 Integrations- och jämställdhetsminister

NYAMKO SABUNI (fp):

Konsumentfrågor är ett väldigt brett område. I det direktiv vi diskuterar och det som jag ansvarar för ingår till exempel inte barnfrågor. En barnfråga som var väldigt viktig när det gäller reklam var marknadsföringslagen som infördes. Där behöll vi våra regler när det gäller att man inte ska ha reklam som vänder sig till barn.

Vad jag försöker förtydliga här är att vi eftersträvar full harmonisering, men vi kommer inte att ge oss när det gäller tanken på högt konsumentskydd, åtminstone inte om inte den svenska riksdagen vill att vi gör det. Vi kommer att återkomma i varje frågeställning så att vi finner att det finns ett stöd för vår ståndpunkt.

När det gäller barn och reklam och så vidare hanteras inte det i detta direktiv.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Bara så att det är klart: Sverige driver alltså med starkt stöd i riksdagen på för ett starkt konsumentskydd även fullharmoniseringsvägen. Det är inget parti som har framfört ståndpunkter till förmån för att till exempel sänka konsumentskyddet eller så, så det är tydligt.

Anf. 96 MAX ANDERSSON (mp):

Rätta mig om jag har fel, men det här beslutet är väl tänkt att tas med kvalificerad majoritet? Det betyder alltså att Sverige mycket väl kan bli nedröstat om man antar ett beslut om att likrikta EU-ländernas politik på ett visst område, det vill säga full harmonisering. Jag föredrar att kalla det likriktning, för då blir det lite tydligare vad det är.

Där är skillnaden mellan Miljöpartiet och regeringen att vi tycker i princip inte att likriktning är bra, även om vi delar ambitionen att det ska vara ett så bra konsumentskydd som möjligt för alla.

Vi har också stor förståelse för regeringens linje vad gäller att det ska vara lika regler, oavsett om man köper i affär eller på Internet. Det är en intressant och bra frågeställning, och tills vidare stöder vi regeringen där.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Faller den avvikande meningen helt, eller var det här en precisering i en del?

Anf. 98 MAX ANDERSSON (mp):

Det var en precisering.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Då står det kvar en avvikande mening i linje med civilutskottet än så länge.

Jag noterar också att Europaparlamentets inställning ännu inte är känd. Det är alltså ganska mycket kvar i den här frågan innan den är slutligen avgjord.

Vi ska dock avrunda den för i dag. Jag finner sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga men noterar avvikande meningar enligt deras motiveringar och i linje med överläggningarna i civilutskottet från s, v och mp.

Vi går vidare till den övriga frågan 18 e, Tredje resultatavslutningen för konsumentmarknaderna.

Kommissionen har återkommit med sin årliga undersökning för konsumenten på marknaden, och det finns statistik som är både förvånande och oroande för kommissionen och för medlemsstaterna.

Resultatet angående frågan om man anser sig tillräckligt skyddad som konsument har jämförts med föregående år, och det visar sig att det har sjunkit för de flesta medlemsstaterna. För Sveriges del har det till exempel gått från 70 procent till 61 procent. När det gäller frågan om man anser att näringsidkare respekterar ens rättigheter som konsument har också det sjunkit från 77 procent till 68 procent.

Kommissionen har inte hunnit göra någon analys av detta. De första kommentarerna har varit att det antagligen handlar mycket om den finansiella kris vi befinner oss i, men det är lite märkliga siffror – att konsumentskyddet från ett år till ett annat inte anses vara tillräckligt av en så pass stor andel personer som svarar i undersökningen.

Detta följs alltså upp, och det är jättebra information för oss som medlemsstater för att se vad som händer på marknaden, vad vi behöver förbättra och så vidare.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i den frågan.

Därmed är vi klara med statsrådet Sabuni för i dag. Tack för i dag, trevlig helg och lycka till.

3 § Konkurrenskraft (forskning)

Statssekreterare Peter Honeth

**Återrappport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft (forskning) den 1–2 mars 2010**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för konkurrenskraft (forskning) den 25–26 maj
2010**

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till statssekreterare Peter Honeth och till riksdagsledamot Fredrik Schulte, m, som är det som ibland lite slarvigt kallas svängdörrssuppleant från utbildningsutskottet. Han sitter med under forskningsfrågorna.

Dessa frågor börjar med en återrappport från möte i rådet den 1–2 mars. Rapport är utsänd. Vill statssekreteraren säga något om den?

Anf. 103 Statssekreterare PETER HONETH:

De flesta av de frågor som var uppe då kommer tillbaka som särskilda punkter senare under överläggningen.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi återrapporten till handlingarna och går in på information och samråd inför det kommande rådsmötet i de Krantzka forskningsfrågorna som föredras av statssekreterare Honeth.

Närmast på den listan har vi punkt 10, Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om gemenskapens deltagande i ett gemensamt forsknings- och utvecklingsprogram för Östersjön, Bonus-169. I den här punkten informerades utbildningsutskottet den 11 mars och nämnden den 26 februari. Även i dag är det en informationspunkt.

Anf. 105 Statssekreterare PETER HONETH:

Det som framför allt har diskuterats sedan den tidigare informationen har varit hur programmet ska finansieras. Kommissionen har drivit starkt att man skulle lägga ihop pengar till en så kallad gemensam pott. Det har väl i stort sett inga av de inblandade länderna varit intresserade av, inte heller Sverige. Vi har också hänvisat till att det för närvarande finns legala hinder för oss att skjuta till pengar till en gemensam pott.

Därför har det blivit en kompromiss som har godkänts av Coreper, och innebörden av den är egentligen det vi har velat, nämligen att respektive medlemsstat som deltar i programmet själv finansierar och bedömer sina insatser.

Det här kommer också att komma upp i Europaparlamentet i mitten av juni, och efter det kommer det upp till rådet för beslut. Det blir alltså först i höst.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Det som rådet gör nu är alltså egentligen att få rapport från förhandling mellan råd och parlament.

Vi går vidare till punkten om bidrag till förberedelse av Europeiska rådets möte den 17 juni om 2020 och sådant.

Det blir tröttsamt om jag ska läsa upp allt som riksdagen har gjort i den här frågan. Det är ganska mycket, och det går att spåra. Senast EU-nämnden behandlade 2020-frågan var den 12 maj, alltså förra veckan, då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar men anmälades avvikande mening från s, v och mp.

Utbildningsutskottet har informerats i just de här delarna den 11 mars och den 20 maj när de även hade överläggning. Då var de faktiskt överens, utan avvikande meningar. Annars brukar det vara avvikande meningar i till exempel finansutskottet som är ansvarigt för riksdagens huvudkappa i 2020-frågan. Den behandlades inom ramen för finansutskottets betänkande 2009/10:29 där det avgavs reservationer från s, v och mp.

Detta är riksdagshistorien i 2020-frågan, och sedan har det varit överläggningar i forskningsdelen i utbildningsutskottet.

Låt oss inte upprepa hela den utan förhålla oss till diskussionen på rådet.

Anf. 107 Statssekreterare PETER HONETH:

När det gäller just forskningssidan tillhör detta de europeiska mål som redan är fastställda, och det europeiska målet är 3 procent. Det betyder att diskussionen nu handlar om hur de nationella målen ska fastställas.

För svensk del pågår en beredningsprocess inom Regeringskansliet, och vi har ännu inte kommit fram till någon slutsats i det. Det är heller inte nödvändigt, utan som tidspla-

nen nu ser ut kommer detta inte att komma upp för slutgiltigt ställningstagande förrän i höst.

Detta stämmer också med Sveriges och ett antal andra medlemsstaters mer generella inställning att de nationella målen i och för sig ska bidra till att nå de europeiska målen, men de ska ändå knytas till och inkorporeras i de nationella processerna.

Det betyder att det här bland annat behöver vägas in i det budgetarbete som pågår inom Regeringskansliet för närvarande, så vi räknar med att återkomma till riksdagen och till EU-nämnden efter sommaren, kopplat till budgetarbetet.

Anf. 108 CHRISTINA AXELSSON (s):

Att ärendet återkommer är väl förklaringen till varför man inte hade en avvikande mening i utskottet. Men för säkerhets skull anmäler jag avvikande mening till förmån för den reservation vi har i finansutskottet, vilken ordföranden redogjorde för.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag ändå fråga vad det är i forskningsbidragen till toppmötet som Socialdemokraterna i så fall är emot eller tycker att regeringen skulle göra annorlunda.

Anf. 110 CHRISTINA AXELSSON (s):

Vi har en allmän avvikande mening vad gäller 2020, eftersom vi behöver se till helheten. Därför lägger vi fram den avvikande meningen även här.

Anf. 111 Statssekreterare PETER HONETH:

Jag har förstått att det är sådan den generella politiken är. Vår tanke och grundsyn är att vi ska fastställa ett ambitiöst mål, samtidigt som det ska vara realistiskt. Man kan säga att Sverige tillhör de länder som i dag ligger en bra bit över det europeiska målet. Vi är väl i själva verket det land som ligger högst i Europa. Det gör att det också finns stora förhoppningar fästa från kommissionen och andra länder till att Sverige ska fortsätta att visa vägen i Europa. Men vad det kommer att betyda i procentsats fordrar en ytterligare analys, bland annat därför att det i det här målet inte bara ingår vad staten och det offentliga gör utan också vad näringslivet gör i form av FoU-insatser. Det är naturligtvis ingenting som är väldigt lätt att bedöma hela tiden fram till 2020.

Anf. 112 MAX ANDERSSON (mp):

Man får väl av rödgröna solidaritetsskäl sluta upp bakom den gemensamma trepartireservation som vi hade i utskottet av samma skäl som Socialdemokraterna anförde.

2009/10:39

21 maj

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Jag hoppades nästan att vi skulle slippa det, att vi skulle vara så överens som i går i just forskningsfrågorna.

Anf. 114 TORBJÖRN BJÖRLUND (v):

Jag håller med.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Vad tråkigt! Jag noterar att det finns majoritet för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar men att det, till skillnad från i går, anmäls avvikande meningar från s, v och mp.

Vi går vidare till punkt 12. Den tänkte jag föreslå att vi sambehandlar med punkt 17. Punkt 12 handlar nämligen om utvecklingen av ledningen av det europeiska forskningsområdet. Punkt 17 handlar om utvecklingen av det europeiska forskningsområdet. Jag hoppas att det är framfört under hand till Regeringskansliet. Det vore praktiskt att sambehandla dem. Jag tror att vi kan göra det.

Båda frågorna behandlades senast i EU-nämnden den 27 november med stöd för regeringens ståndpunkt, då utan avvikande meningar. I båda punkterna, i alla fall punkt 12, informerades utbildningsutskottet den 11 mars. Det gäller nu antagande av en resolution. Det är alltså en beslutspunkt. Slutsatser finns i punkt 17, så även det är en beslutspunkt. Jag tror att vi kan ha *en* diskussion om det europeiska forskningsområdet.

Anf. 116 Statssekreterare PETER HONETH:

Anledningen till att det här har kommit att bli två punkter, även om de naturligtvis är väldigt nära sammankopplade, är att styrningen av det europeiska forskningsområdet var en fråga som togs upp lite mer i detalj under det svenska ordförandeskapet. Det antogs också en resolution i frågan.

Det som nu sker som en beslutspunkt är ytterligare en resolution som handlar framför allt om hur styrningen via den särskilda höga tjänstemannakommitté som har funnits kopplad till rådet ska ske. Den diskussion som det har handlat om

är rollfördelningen mellan kommissionen å ena sidan och medlemsstaterna å andra sidan.

Sveriges linje, också under vårt ordförandeskap, var att det egentligen var önskvärt att medlemsstaterna skulle få tillsätta ordförandeposten i det som då kallades för Crest. Nu byter den kommittén namn till Erac. När det gäller ordförandefrågan har det blivit en kompromiss som vi tycker att man kan leva med, även om den inte är helt idealisk. Den innebär att kommissionen tillsätter ordföranden medan medlemsstaterna tillsätter en viceordförande. Viceordföranden är samtidigt ordförande i arbetsutskottet till kommittén. Det blir en markering av att man har en sorts likvärdig delning av låt oss kalla det inflytandet eller makten över kommittén. Vi tycker att det är rimligt. Det gick inte att nå längre; så kan man uttrycka det.

Kommittén har en viktig roll. Den ska ha en mycket tydligare strategiskt rådgivande roll för kommissionen, rådet och medlemsstaterna och bygger egentligen på att medlemsstaterna ska vara mycket mer aktivt inblandade i styrningen av det europeiska forskningsområdet.

Den andra beslutspunkten gäller rådsslutsatser som det spanska ordförandeskapet har lagt fram. De handlar om ett antal olika aspekter på det europeiska forskningsområdets utveckling. Sammanfattande kan man säga att de flesta av dem är väldigt allmänt hållna. Vi har väl egentligen varit lite tveksamma till om det här var moget för slutsatser i dagsläget. Men från spansk sida har man varit oerhört angelägen om att komma fram till någon form av beslut. Det som står där har vi dock från regeringens sida inga som helst svårigheter med. Det finns ingenting som strider mot svenska ståndpunkter. Men det är heller ingenting som innebär något väldigt detaljerat ställningstagande eller vidareutveckling.

Möjligen skulle jag peka på den särskilda fråga som handlar om så kallade joint programs, ett nytt instrument inom det europeiska forskningsområdet som egentligen bygger på att det under viss samordning från EU, kommissionen och förstås rådet sedan ändå är medlemsstater som så önskar som deltar i ett fördjupat samarbete inom ett antal forskningsområden. Under det svenska ordförandeskapet preciserades tre sådana områden, och nu finns det förslag om att rådet ska ställa sig bakom ytterligare sex områden.

Det här bygger på att det är medlemsstaterna som tar det finansiella ansvaret för samarbetet. Detta är också en markering av medlemsstaternas roll och ansvar, menar vi. Det är nytt i den meningen att kommissionen och rådet ytterst inte är beslutande fullt ut, utan bara under en relativt mild samordning av teman, medan ansvaret sedan ligger hos de deltagande medlemsstaterna.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Detta täcker både punkt 12 och punkt 17, låter det som i mina öron.

Anf. 118 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Min fråga handlar om utvecklingen av ledningen av det europeiska forskningsområdet. Vi håller med den svenska regeringen om att det här är ett kompromissförslag. Man hade velat gå längre när det gäller ordförandeposten. Nu är det en viceordförandepost. Avser Sverige att nominera någon svensk kandidat till den posten? Har man någon annan kandidat som man kan ställa sig bakom? Det kanske är viktigt att vi har en stark kandidat som balanserar kommissionens ordförande. Det här tas säkert inte upp formellt, men jag antar att det diskuteras informellt. Jag skulle vilja höra lite om den svenska ståndpunkten och hur den svenska regeringen kommer att agera i denna fråga.

Anf. 119 Statssekreterare PETER HONETH:

I dagsläget har vi inte någon svensk kandidat, och det är väl kanske inte heller alldeles givet att det kommer att finnas någon sådan. Processen har inte kommit så långt än att det på allvar har kristalliserats ut några namn. Jag har precis samma uppfattning: Det är väldigt viktigt att man får en bra person. De första åren kommer hela mönstret för den nya strukturen att sättas. Då vill det till att det är en person som har en viss kraft och erfarenhet och också har förmågan att se frågorna från det lite mer strategiska perspektivet. Det kommer nog att bli ett ordentligt kattrakande om vem denna person ska vara.

Anf. 120 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Fru ordförande! Det är intressant att se vad utvecklingen av Erac kommer att leda till. Jag fäster mig vid en punkt, den som handlar om stödet till kvinnor inom europeisk forsk-

ning. Statssekreteraren sade att det inte var några problem med de här i och för sig mycket allmänt hållna slutsatserna. Men det har i svensk debatt varit lite känsligt om man ska gå in och könsmarkera forskningsanslag. Vi gör väl inte det, enligt min uppfattning.

Jag tycker i och för sig att det är väldigt positivt – det har jag sagt förut också – att Spanien så tydligt markerar att jämställdhetsfrågorna är väldigt viktiga för det spanska ordförandeskapet. Men den här punkten undrar jag lite grann hur man ser på från svensk sida. Det ska inte upplevas som könsdiskriminerande.

Anf. 121 Statssekreterare PETER HONETH:

Vi har väl tyckt att de formuleringar som finns är fullt acceptabla. Det har förts, och förs väl kanske fortfarande, en debatt om det som åtminstone den här regeringen inte har velat ha, formuleringar om att ett gender- eller könsperspektiv ska finnas på all forskning. Vi tolkar inte heller de formuleringar som finns i det här underlaget på det sättet. Då hade vi varit betydligt mer tveksamma.

Däremot är det viktigt att det finns ett könsperspektiv på relevant forskning. Vi uppfattar också att det är det som spanjorerna är ute efter, plus naturligtvis att vara medveten om genderperspektiv när det gäller resursfördelning och karriärvägar, som är viktiga aspekter. Det är inte kontroversiellt från ett svenskt perspektiv, som jag uppfattar det.

Anf. 122 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Det kan jag väl hålla med om. Men formuleringen som finns här om stöd till kvinnor inom europeisk forskning behöver inte handla specifikt om genderperspektiv. Det kan gälla vilken typ av forskning som helst som kvinnor vill ägna sig åt. Då finns det en risk. Man får vara försiktig när man fastställer principerna för detta.

Anf. 123 Statssekreterare PETER HONETH:

Det finns några olika aspekter under den här punkten. Vi tycker väl som sagt att formuleringarna fortfarande är rätt så allmänt hållna. Det finns aspekter som har att göra med att man i övriga Europa, i den mån man inte är det, måste vara medveten om könsperspektiv när man fördelar resurser. Vi har haft en livaktig debatt om detta i Sverige, till exempel när det gäller medicinsk forskning. Det är viktigt att utforma

karriärvägar på ett sådant sätt att de blir rimliga för kvinnor också i praktiken. Men under den här punkten finns även frågan om gender dimension. Vi uppfattar det som att man inte generellt i all forskning måste ha ett genderperspektiv, utan att detta är betydligt mer försiktigt formulerat.

2009/10:39

21 maj

Anf. 124 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Det låter i och för sig bra. Vi har tidigare sett att kvinnor ofta behöver lite längre tid när de forskar på grund av föräldraskap och så. Är det en fråga som man kommer att lyfta in i diskussionen om det här? Nu vill vi att även män ska kunna forska och vara föräldrar, men denna aspekt är viktig att ha med och diskutera.

Anf. 125 Statssekreterare PETER HONETH:

Som sagt är det här än så länge en väldigt allmänt hållen punkt, men jag tycker att det är självklart att den typen av aspekter måste komma in när man så småningom ska vidareutveckla den här punkten. De senaste undersökningar som vi har från svensk sida visar att kvinnors sämre möjligheter att nå de högre positionerna inom akademien egentligen inte är ett tecken på utslagning, det vill säga att kvinnorna tidigt försvinner ut, utan på att de har en senare karriär och därmed inte hinner fram. Just den aspekten är nog väldigt viktig, och den kommer vi från svensk sida att vilja uppmärksamma.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Vi avslutar punkt 12. Där finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Det gör jag även när det gäller punkt 17.

Vi backar till punkt 14, Enklare och mera ändamålsenliga program för europeisk forskning och innovation. Det gäller slutsatser. Utbildningsutskottet informerades i den här frågan den 11 mars. Nämnden behandlade frågan senast den 27 november förra året, då med stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 127 Statssekreterare PETER HONETH:

Den här punkten är väl lite av samma karaktär som den förra. Spanjorerna har velat komma fram till rådsslutsatser. Det här är en fråga som kanske inte heller är färdig för mer detaljerade ställningstaganden. Det gör att slutsatserna är relativt allmänt hållna och mer slår fast ett antal principer.

Regeringen anser inte att det finns några svårigheter med de principerna från ett svenskt perspektiv.

Däremot tror vi att den riktigt intressanta frågan sannolikt kommer under det belgiska ordförandeskapet. Belgarna har aviserat att de kommer att prioritera frågan om förenkling. Vi hoppas att det också ska leda till mer detaljerade ställningstaganden.

Det finns en stark och bred överensstämmelse, får man nog säga, och vi uppfattar i princip också en positiv syn från kommissionens sida. Man behöver göra avsevärda förenklingar i bland annat ramprogrammet och de andra programmen inom det här området för att det ska vara möjligt för både offentliga och privata forskningsutförare att känna att de vill delta.

Det är sannolikt ett av skälen till att vi bland annat från svensk sida har ett för svagt deltagande från många företag, framför allt lite mindre och medelstora företag. Man upplever att det här är för komplicerat.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Jag tycker att regeringen nästan antyder att det var bättre förr vad gäller att behandla slutsatser i slutet på ordförandeskap. Det kan man hålla med om.

Punkt 15, Meddelande från kommissionen: Läget för Iter och möjlig väg framåt, informerades vi om senast den 26 februari. Även här händer det mer under svenskt ordförandeskap, hittills i alla fall. Senast vi fattade beslut i nämnden gjorde vi det kanske utan att alla märkte det, för det var på A-punktslistan vecka 45. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt men anmälde avvikande mening från mp.

Nu förväntas en föredragning av kommissionen och diskussion, det vill säga vi ska förhålla oss till ett förhandlingsmandat.

Anf. 129 Statssekreterare PETER HONETH:

Det här är en svår fråga och en stor och väldigt viktig fråga. Den har också en ganska lång historia. Det sista ordet kommer väl inte att vara sagt den här gången heller med stor sannolikhet.

Bakgrunden är att Iter bedrivs som ett globalt projekt med ett antal länder utanför Europa som deltar men också Europa företrätt av EU-kommissionen och finansierat av Euratomdelen av forskningsbudgeten för EU. Det som har gjort att den här frågan har blivit väldigt komplicerad är att det har redovisats betydande kostnadsökningar för Iter.

Kostnadsberäkningar för Iter i sig är en mycket komplicerad fråga. Det är inte så enkelt att man kan säga att det kommer att kosta så här mycket, och nu har det blivit så här mycket mer. Det här är ganska komplicerade budgetkalkyler som egentligen bygger på värdering av risker, eftersom det är ett projekt som ligger i den teknologiska fronten eller till och med framför den. Det är det som egentligen gör att siffrorna varierar och tyvärr varierar så att det leder till en beräkning av väldigt kraftiga förändringar.

Det är viktigt att säga att det är beräkningar. Det är inte samma sak som att man nu kan säga att det kommer att kosta så här mycket.

Den senaste beräkningen med de här osäkerheterna som grund tyder på att det nu skulle handla om 7,2 miljarder euro fram till 2020. Det är mer än en fördubbling jämfört med den ursprungliga beräkningen. Å andra sidan ska nog sägas när det gäller den ursprungliga beräkningen att det finns många som hävdar att man redan då visste att det var risk för att den var orealistisk.

De parter som finns utanför Europa är vad vi vet alla angelägna om att driva det här projektet vidare, och de trycker på hårt. Europa har av naturliga skäl något svårare att komma fram till ett ställningstagande, dels förstås för att man har komplicerade beslutsprocesser, dels för att Europa är den part som står för den största enskilda delen av projektet.

Den diskussion som nu har förts gäller hur Europa kan komma fram till ett ställningstagande. Den allmänna uppfattningen både från kommissionen och medlemsstaterna är att det här fortfarande är ett väldigt angeläget projekt. Svårigheten är framför allt hur man ska kunna finansiera de kostnadsökningar som man nu ändå utgår från kommer att ske under de närmaste åren fram till 2013, det vill säga inom det nuvarande finansiella perspektivet.

Det har funnits tre möjliga sätt att finansiera kostnadsökningen. Som jag sade var den ursprungliga beräkningen att

det här skulle finansieras inom ramen för Euratomprogrammet. Hur kan man klara detta?

Ett sätt skulle naturligtvis vara att försöka hitta medel inom det nuvarande finansiella perspektivet. Det innebär en omfördelning av medel i så fall inom det som heter 1 a inom det finansiella perspektivet, där forskningsinsatser och innovationsinsatser generellt ligger.

Den andra möjligheten skulle vara att man ändrar i det finansiella perspektivet. Det är väl sannolikt inte realistiskt, och det är något som åtminstone från regeringens sida helt har uteslutits.

Det tredje alternativet har varit att undersöka om man skulle kunna finna ett nytt sätt, där det här kanske till och med blir första exemplet på hur man över huvud taget ska kunna finansiera forskningsinfrastruktur eller överbryggsfinansiera via utnyttjande av Europeiska investeringsbanken. Den har inte använts för den här typen av projekt tidigare. Det var en tanke som väcktes under det svenska ordförandeskapet.

Den här frågan hanteras av Coreper i dag. Det finns ett utkast till rådsslutsatser. Det innehåller att Coreper, om de nu kommer att fatta beslutet att lägga fram förslaget till rådet, lägger ett tak på kostnadsutvecklingen där man säger att den inte får överskrida 6,6 miljarder. Det tycker vi i grunden är bra. Samtidigt måste man vara medveten om osäkerheterna i den typen av beräkningar. Men det ökar ändå kraftigt pressen också på de övriga parterna globalt att hålla tillbaka kostnadsutvecklingen.

När det gäller hur man ska finansiera den ökning som det trots allt blir finns det ett förslag att man i första hand ska titta på möjligheten att omfördela inom det befintliga perspektivet inom 1 a. Sedan, som det sägs i förslaget till Coreper, the council reiterates, alltså återupprepar begäran till kommissionen att gå igenom för- och nackdelar med att utnyttja EIB. Det finns inget definitivt ställningstagande att man bör göra det, men man ber om en fördjupad analys av möjligheten att utnyttja EIB för den här typen av finansiering.

Från italiensk sida har man lagt till ett tillägg som tar upp att öka pressen också på att effektivisera organisationen. Det grundläggande problemet med organisationen av Iter är att det är parterna gemensamt som sätter de vetenskapliga målen

för anläggningen. Sedan är det varje part som ska ta det ekonomiska ansvaret för sina delar, delvis ekonomiskt och delvis genom in-kind-leveranser.

2009/10:39

21 maj

Processen att man har en beslutsprocess för att fastställa ambitioner och mål för verksamheten och andra processer för att hantera de ekonomiska aspekterna har inte varit bra. Vi tycker därför att det italienska tillägget, som egentligen innebär att rådet skulle begära ytterligare insatser för att gå igenom ledningen av Iter och göra den mer effektiv, är ett angeläget tillägg. Det menar regeringen att vi bör stödja vid rådsmötet.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Då ska vi hantera formfrågan först. Kanske är någon ledamot ytterligt välinformerad, men kansli och presidium har i alla fall inte sett slutsatsutkastet. Så är det ibland. Det är alltid snabba ryck i EU-frågor, och det är inte hugget i sten att man måste se det skriftliga först.

I den här frågan finns det sju riksdagspartiers omsorg om det finansiella perspektivet. Den omsorgen är rätt stark, särskilt under ekonomiskt kritiska lägen och inför kommande budgetprocesser. Också vi har följt den här resan med en liten klump i magen.

Jag tycker inte att nämnden på stående fot kan ta ställning ens till en mycket detaljerad och bra muntlig föredragning. Jag föreslår att vi, rent tekniskt, lyfter ut slutsatserna för skriftligt samråd och sätter en tidsfrist så att ni hinner till rådet. Kan vi få till måndag morgon på oss?

Anf. 131 Statssekreterare PETER HONETH:

Jag skulle ha tillagt att det är vårt förslag att man ska hantera det på det sättet, så det får bli en skriftlig process, helst till i början på nästa vecka.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Det är ju lite känslig materia och fråga om stora pengar, så det här måste vi titta på. Rent principiellt kan man väl säga att omsorgen om det finansiella perspektivet är väl känt liksom oron för utgiftsökningar, oavsett slag. Visst är det väl bra att titta på för- och nackdelar med EIB-finansiering. Det här måste vi alla ta hem till våra kamrar.

Rådet börjar den 25, och i dag är den 21. Kan vi få till måndag eftermiddag på oss?

Anf. 133 Statssekreterare PETER HONETH:
Den här delen kommer upp den 26.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:
Tisdag morgon då?

Anf. 135 Statssekreterare PETER HONETH:
Ja. Vårt förslag är att man ska hantera det på det sättet. De slutsatser som nu är i fråga stämmer i och för sig väl med det som har varit Sveriges hållning tidigare. I princip borde det inte vara särskilt kontroversiellt. Men vi har stor respekt för att det behöver hanteras på det här sättet.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:
Då lyfter vi ur det för skriftligt samråd till tisdag morgon kl. 9 och ber respektive kanslier att hantera detta.
Vi diskuterar saken här och nu när vi har stenografer och varandra på plats. Vill man säga något om sitt partis positioner redan nu spontant får man göra det.

Anf. 137 MAGDALENA STREIJFFERT (s):
Fru ordförande! Jag tror inte egentligen att vi socialdemokrater har en annan hållning än den svenska regeringen. Vi vill ändå uttrycka vår starka oro över de här projekten som ibland bara sväller och sväller. Det blir mer och mer kostnader, de försenas och så vidare. Galileo är ett annat exempel.
Nu ser vi återigen att det är svårt att beräkna. Man kanske ska sätta ett tak, men sedan kan det komma tillbaka igen. Så visar det sig att det kostar mer. Då blir det svårt att säga nej, för då har vi redan investerat så mycket i projektet.
Hur man hanterar det har jag inte någon lösning på just nu. Jag vill ändå uttrycka oron.
Jag har en fråga om de andra parterna i projektet – Kina, Indien, USA, Ryssland och så vidare. Hur ser deras finansiering i projektet ut? Hur delar man detta lika och solidariskt?

Anf. 138 Statssekreterare PETER HONETH:
Både regeringen och, som jag uppfattar det, i princip alla andra länder i Europa känner den oron. Samtidigt finns det i grunden en väldigt positiv värdering av projektet med de enorma möjligheter som ligger i det. Men det är ett svårt projekt, det är ett väldigt stort projekt, och det är ett projekt

som verkligen ligger i framkanten av den tekniska utvecklingen, och den vetenskapliga också till viss del.

2009/10:39

21 maj

När det gäller övriga parter är fördelningen något olika. EU står för ungefär hälften, 45 procent, av den totala kostnaden. Det gör att var och en av de övriga parterna står för mindre delar.

Det här byggs ju i EU, i södra Frankrike. Man får nog lov att säga att EU utöver att stå för den enskilt största delen har, och får ta, lite extra ansvar. Dessutom är det som EU har att svara för en ännu något större del i de tidiga skedena av processen. Det gör kanske att oron för kostnadsökningarna är speciellt tydlig just inom EU.

Anf. 139 MAX ANDERSSON (mp):

Miljöpartiet anser att Iter är ett dyrt och kostsamt prestigeprojekt som vi har anmält avvikande mening mot vid tidigare tillfällen. Jag har ingen möjlighet att vidmakthålla den avvikande meningen nu, för det ska inte behandlas förrän på tisdag, men det är där vi står.

Vi uppskattar naturligtvis att regeringen försöker hålla nere kostnaderna och behandlar den oroande kostnadsutvecklingen på ett seriöst sätt. Det är bra.

Jag skulle dock vilja ha ett förtydligande när det gäller hur regeringen tänker när den föreslår att man ska utreda en lösning med ett lån från Europeiska investeringsbanken. Som jag har förstått det tror kommissionen inte att ett sådant lån kommer att kunna återbetalas. Det verkar vara ett mycket konstigt sätt att finansiera ett forskningsprojekt. Statssekreteraren får gärna utveckla det.

Anf. 140 Statssekreterare PETER HONETH:

Från kommissionens sida har man väl egentligen satt upp en sorts villkor, som kommissionen ser det. Vi tycker inte att det villkoret är rimligt, och det skulle innebära att man nu skulle binda sig för ett låt oss kalla det näst intill obegränsat finansieringsåtagande fram till 2020. Det, menar vi, är inte möjligt. Man har velat koppla ihop detta med en eventuell EIB-finansiering. Det tycker vi inte heller är rimligt. *Om* man verkligen ska utnyttja EIB är det för att klara de två närmaste åren, eftersom forskningsbudgeten ju är låst fram till 2013.

Sedan bygger Iter trots allt på att man med jämna mellanrum har att ta ställning till om projektet ska drivas vidare. Det är naturligtvis riktigt som Magdalena Streijffert säger att ju längre man kommer i projektet, desto svårare blir det att avsluta det. Men det finns ändå tydliga sådana tillfällen inlagda i planeringen. Det första är 2013. I så fall handlar det om att hitta en överbrygningsfinansiering fram till 2013.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i dag och behandlar sakfrågan i skrift med samråd fram till tisdag kl. 9.

Vi går vidare till punkt 16, som lär vara struken, om jag är korrekt underrättad. Regeringens representant nickar.

Fråga 17 har vi redan hanterat. Sedan har vi Övriga frågor där punkterna f, g, j och k är Krantzska eller Honethska. Är det något särskilt som statssekreteraren vill säga om någon av dem?

Anf. 142 Statssekreterare PETER HONETH:

Nej, det är det inte.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Är det någon ledamot som vill göra det? Jag finner inte så.

Då tackar vi för informationen och är klara med samrådet inför råden. Vi tackar för i dag och önskar lycka till och trevlig helg!

Innehållsförteckning

2009/10:39

21 maj

1 § Konkurrenskraft (inre marknad och industri)	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 HELENA BARGHOLTZ (fp).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 8 BÖRJE VESTLUND (s)	3
Anf. 9 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	4
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 11 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 13 BÖRJE VESTLUND (s)	4
Anf. 14 MAX ANDERSSON (mp).....	4
Anf. 15 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	4
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 17 MAX ANDERSSON (mp).....	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 19 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	5
Anf. 20 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	5
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 22 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	6
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 24 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	6
Anf. 25 Departementssekreterare JOHAN STÅLHAMMAR.....	6
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 27 BÖRJE VESTLUND (s)	6
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 29 MARIE WEIBULL KORNIAAS (m).....	7
Anf. 30 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	7
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 32 Departementssekreterare JOHAN STÅLHAMMAR.....	7
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 34 KRISTER HAMMARBERGH (m).....	8
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 36 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	8

Anf. 37	ORDFÖRANDEN	8
Anf. 38	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	9
Anf. 39	ORDFÖRANDEN	9
Anf. 40	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	10
Anf. 41	ORDFÖRANDEN	10
Anf. 42	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	10
Anf. 43	ORDFÖRANDEN	10
Anf. 44	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	11
Anf. 45	ORDFÖRANDEN	11
Anf. 46	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	11
Anf. 47	MAX ANDERSSON (mp)	12
Anf. 48	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 49	MAX ANDERSSON (mp)	12
Anf. 50	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	12
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 52	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	13
Anf. 53	MAX ANDERSSON (mp)	13
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 55	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	13
Anf. 56	Ämnessakkunniga EVELINA JANUNGER KAARME	13
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 58	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	14
Anf. 59	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	14
Anf. 60	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	14
Anf. 61	Departementssekreterare JOHAN STÅLHAMMAR	14
Anf. 62	BÖRJE VESTLUND (s)	14
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 64	KRISTER HAMMARBERGH (m)	15
Anf. 65	BÖRJE VESTLUND (s)	15
Anf. 66	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	15
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 68	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	16
2 §	Konkurrenskraft (konsument)	17
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 70	Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	17
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 72	Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	18

Anf. 73 BÖRJE VESTLUND (s)	18	2009/10:39
Anf. 74 ORDFÖRANDEN.....	19	21 maj
Anf. 75 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	19	
Anf. 76 MAX ANDERSSON (mp).....	19	
Anf. 77 ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 78 SOFIA ARKELSTEN (m)	20	
Anf. 79 CHRISTINA AXELSSON (s).....	20	
Anf. 80 ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 81 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	20	
Anf. 82 TORBJÖRN BJÖRLUND (v).....	21	
Anf. 83 ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 84 BÖRJE VESTLUND (s)	21	
Anf. 85 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	21	
Anf. 86 CHRISTINA AXELSSON (s).....	22	
Anf. 87 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	22	
Anf. 88 ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 89 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	22	
Anf. 90 BÖRJE VESTLUND (s)	22	
Anf. 91 ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 92 STAFFAN DANIELSSON (c).....	23	
Anf. 93 ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 94 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	23	
Anf. 95 ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 96 MAX ANDERSSON (mp).....	23	
Anf. 97 ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 98 MAX ANDERSSON (mp).....	24	
Anf. 99 ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 100 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	24	
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	25	
3 § Konkurrenskraft (forskning).....	26	
Anf. 102 ORDFÖRANDEN.....	26	
Anf. 103 Statssekreterare PETER HONETH	26	
Anf. 104 ORDFÖRANDEN.....	26	
Anf. 105 Statssekreterare PETER HONETH	26	
Anf. 106 ORDFÖRANDEN.....	26	

Anf. 107	Statssekreterare PETER HONETH.....	27
Anf. 108	CHRISTINA AXELSSON (s)	27
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 110	CHRISTINA AXELSSON (s)	27
Anf. 111	Statssekreterare PETER HONETH.....	28
Anf. 112	MAX ANDERSSON (mp)	28
Anf. 113	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 114	TORBJÖRN BJÖRLUND (v)	28
Anf. 115	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 116	Statssekreterare PETER HONETH.....	28
Anf. 117	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 118	MAGDALENA STREIJFFERT (s).....	29
Anf. 119	Statssekreterare PETER HONETH.....	30
Anf. 120	HELENA BARGHOLTZ (fp)	30
Anf. 121	Statssekreterare PETER HONETH.....	30
Anf. 122	HELENA BARGHOLTZ (fp)	30
Anf. 123	Statssekreterare PETER HONETH.....	31
Anf. 124	HELENA BARGHOLTZ (fp)	31
Anf. 125	Statssekreterare PETER HONETH.....	31
Anf. 126	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 127	Statssekreterare PETER HONETH.....	31
Anf. 128	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 129	Statssekreterare PETER HONETH.....	32
Anf. 130	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 131	Statssekreterare PETER HONETH.....	34
Anf. 132	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 133	Statssekreterare PETER HONETH.....	34
Anf. 134	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 135	Statssekreterare PETER HONETH.....	34
Anf. 136	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 137	MAGDALENA STREIJFFERT (s).....	35
Anf. 138	Statssekreterare PETER HONETH.....	35
Anf. 139	MAX ANDERSSON (mp)	35
Anf. 140	Statssekreterare PETER HONETH.....	36
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 142	Statssekreterare PETER HONETH.....	36
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	36